

[Mølgaard]

men monopoltilsynet rummer ekspertise, indsigt og kapacitet til at se efter prisudviklingen på de egentlige monopolområder, hvor der da også kan være god brug for det, hvis bare monopoltilsynet kan frigøre al den værdifulde arbejdskraft, man nu sætter ind på masser af områder, hvor det er helt overflødig, nemlig dér, hvor den fri konkurrence styrer prisudviklingen tilfredsstillende.

Enkelte brancher og virksomheder gør man enorm uret over for med dette lovforslag, og det kan få virksomheder til at falde, arbejdspladser til at forsvinde. De fleste kan dog sikkert nok overleve dette midlertidige prisstop, men alle påføres en forvreden kalkulation og en overdreven administration.

Vi kan ikke medvirke til gennemførelsen af dette lovforslag. Vi vil ikke være med til at sætte blålys frem for arbejdsmarkedets parter. Vi vil medvirke til at skaffe de flest mulige dispensationer på de konkurrencedominerede erhvervsområder, og vi medvirker meget gerne til ganske anderledes seriøse prisstyringsforanstaltninger på monopolområderne, så forbrugerne og det øvrige konkurrenceudsatte erhvervsliv værnes mod udbytteri fra disses side. Dette udbytteri kombineret med den høje rente og den uhæmmede spekulation – og hverken den almindelige lønudvikling eller den konkurrencestyrede omkostningsudvikling af priser – er de egentlige årsager til dette lille dronningelands krise.

Wilhelm (VS):

Vi synes, dette er et glimrende initiativ. I henseende til at tydeliggøre, hvordan man forsøger at manipulere med lønarbejderne lige netop omkring overenskomstfornyelsen, kunne vi ikke selv have gjort det bedre. Forleden fik vi chokrapporten, hvis hensigt også var klar og tydelig. Der var tale om, hvor galt det gik med købekraft og betalingsbalance, men der var ikke nogen konklusioner i retning af værdistigninger eller sådan noget; derimod var det dyrtidsreguleringen, det var galt med. Og så får vi dette i dag, der næppe kunne gøres mere manipuleret tydeligt. På den måde og kun på den måde ser vi det som et udmærket initiativ.

Vi er imod den lov, man her vil forlænge, og jeg vil godt kort repetere, hvorfor vi er det, hvorfor vi var det i september, og hvor-

for vi har været det ved de tidligere såkaldte prisstoplove, som jo ikke har været andet end sminke på de overenskomstindgreb, man i øvrigt har foretaget. Disse love har været lidt forskellige, men den, man her forlænger, vendte vi os imod i september. For det første, fordi den helt primært sigtede på at hæmme lønkampen. Det var klart og tydeligt hovedformålet. For det andet, fordi fødevarerne reelt var undtaget. Det fremgik af besvarelserne på de spørgsmål, vi stillede, at dispensationsbestemmelserne i virkeligheden var nødvendiggjort af EFs markedsordninger. Det tror jeg nok at de fleste almindelige lønmodtagerfamilier har mærket i det halve år, at på fødevarerpriserne har de ikke rigtig kunnet se, at der var noget prisstop. For det tredje, at den i modsætning til tidligere prisstoplove ikke havde boligudgifterne med.

Det var grundene til, at vi vendte os imod den, og det ændrer selvfølgelig ikke noget, at der nu kun er tale om en lille forlængelse. Og i lyset af den manipulation, der ligger i det med lige at forlænge den ud over en overenskomstfornyelse, kan vi selvfølgelig slet ikke være med, men vil stemme imod igen.

Jeg synes imidlertid, at denne lejlighed vil være oplagt til at prøve at erindre: hvordan gik det sidste gang? Det »prisstop«, som man indførte ved stoploven i december 1976, altså direkte med henblik på den forrige overenskomst pr. 1. marts 1977, hvordan gik det egentlig med det? Det var et prisstop, der kun skulle vare i 3 måneder, lige præcis til overenskomsterne blev fornyet, og da gik det sådan, at man med lodder og trisser fik holdt det lønregulerende pristal lige præcis stille under den dyrtidsportion, som ellers alle havde ventet, og med det resultat, at den permanent er frataget og frastjålet lønmodtagerne, fordi den derved først kom til udløsning senere, hvor den så blev indefrosset i ATP.

Man holdt fast på et og det samme lønregulerende pristal fra 1. december 1976 til 1. marts 1977; i de 3 måneder bevægede det sig overhovedet ikke. Og så kom det. Den priseksplosion, man har talt om her i dag, hvad er erfaringerne med den? Ja, det er, at de følgende 3 måneder, efter at loven var udløbet, og efter at overenskomstindgrebet var i hus i 1977, da steg pristallet med næsten 5 point eller svarende til en årsstigning på 17 pct. Mindre var det ikke, man dengang så i